

Factsheet

STEENUIL

Eieren leggen

6-10 dagen

Broeden

24-28 dagen

Jongen vliegvlug na

38-46 dagen

Minimaal 68 dagen van eileg tot vliegend jong

SteenUILen leven in halfopen landschappen met een vrij extensief landgebruik. In ons land zijn het uitgesproken cultuurvolgers die vooral op boerenerven broeden. Als holenbroeder kampt de soort al snel met een schaarste aan geschikte broedplaatsen. Mede hierdoor is de steenuil sterk territoriaal. Het is een uitgesproken standvogel, die jaarrond in dezelfde omgeving verblijft. Het voedsel van steenuilen bestaat uit muizen, kleine vogels en kikkers, maar in de jongenperiode worden ook veel kevers, insectenlarven, rupsen en regenwormen gegeten. Naar schatting huist een kwart van de landelijke populatie in nestkasten.

KALENDER

Maart-april

Aanvang broedseizoen

- Al vroeg in het voorjaar laten zowel het mannetje als het vrouwtje in de schemering een kenmerkende baltsroep horen.
- Van oudsher nestelen ze in holtes van knot- en fruitbomen en in schuurtjes, tegenwoordig steeds meer in nestkasten. Ook nestelen ze tussen dakbedekking en beschot van moderne bebouwing.
- Het nest bestaat uit een kuiltje met wat braakballen, veerresten of resten nestmateriaal van een andere holenbroeder.

Eind april-juli Broedseizoen

- Eileg is doorgaans tussen half april en half mei, met meestal 3-5 eieren. Eén broedsel per jaar, bij voortijdige mislukking vervolglegsels tot in juni.
- Beide oudervogels zoeken tot ongeveer 300 meter afstand van de nestplaats naar voedsel voor de jongen, vooral in grazige vegetaties zoals paardenweitjes en zelfs in gazons. In goede muizenjaren zijn muizen een belangrijke prooi, in magere muizenjaren vangen ze meer regenwormen, kevers en insectenlarven.
- De jongen verlaten na ongeveer een maand het nest, maar zijn dan nog niet vliegvlug. Na 38-46 dagen zijn ze dat wel, maar ze worden daarna nog ongeveer vijf weken gevoerd door de ouders.

Augustus-februari Buiten het broedseizoen

- Volwassen steenuilen blijven gewoonlijk het hele jaar in de directe omgeving van de broedplaats.
- Jonge steenuilen zwerven vanaf augustus uit, het merendeel vestigt zich op minder dan 10 km van de geboorteplaats. Een jaar na hun geboorte kunnen steenuilen zelf jongen voortbrengen.

Inrichting

Behoud kleinschalig cultuurlandschap met een variatie aan houtwallen, hagen, weitjes, rommelige overhoekjes en knoestige bomen. Hierdoor is er geschikt leefgebied voor veel verschillende prooidieren waartussen de steenuil kan variëren. Geschikt jachtgebied bestaat uit open terrein met het hele jaar door lage grazige vegetatie (beweiding) en veel zitplaatsen (paaltjes e.d.) om vanaf te jagen.

Behoud oorspronkelijke nestplaatsen, zoals oude schuurtjes en oude bomen met holtes. De combinatie van behoud van bestaande oude bomen en aanplant van nieuwe fruit- of knotbomen zorgt blijvend voor voldoende nestgelegenheid.

Stimuleer het voorkomen van grote insecten, mussen en spreeuwen bij broedplaatsen als alternatieve voedselbronnen bij muizenschaarste. Dit kan door het creëren van 'rommelige boerenerven' met nestgelegenheid (nestkasten of -stenen, boomholtes, nissen in gebouwen), natuurlijke voedselbronnen (stroken en bermen met kruiden en grassen) en hagen en struwelen (zie factsheets [Huisemus](#) en [Spreeuw](#)).

Hang bij gebrek aan geschikte nestgelegenheid een steenuilenkast op. Gebruik een speciaal ontwikkelde [steenuilenkast](#) waar marters niet in kunnen. Plaats de kast op een rustige plek op een hoogte van 2-5 meter in een boom met open structuur (vrije aanvliegroute) en uitlooptmogelijkheid (horizontale tak) voor de jonge uilen.

Gebruik een [steenuilvriendelijke drinkwaterbak](#) voor vee om te voorkomen dat (jonge) steenuilen verdrinken.

Beheer

Smeer bij snoei zaagvlakken niet in met een anti-inrotmiddel, zodat vorming van nieuwe holtes mogelijk is.

Plaats op overhoekjes een of meer muizenruiters, een eenvoudig piramidevormig bouwsel van hooi of stro waarin muizen dekking en voedsel vinden (zie factsheet [Muizenruiter](#)).

Jonge steenuilen die nog niet (goed) kunnen vliegen zijn kwetsbaar op de grond. Zorg voor voldoende schuilmogelijkheden en houdt honden en katten in elk geval rond de uitvliegperiode van de jongen binnen.

Gebruik geen bestrijdingsmiddelen om vergiftiging van prooidieren (insecten, muizen) te voorkomen.

De steenuil in Nederland

De steenuil komt vooral voor in het kleinschalige cultuurlandschap van Zuid-, Oost- en Midden-Nederland. De hoogste dichtheden zijn te vinden in delen van het rivierengebied en de Achterhoek. In het westen en noorden is de steenuil tussen 1975 en 2000 op veel locaties verdwenen, elders zijn de aantallen in deze periode afgenomen. Dit wordt toegeschreven aan afgenomen nestgelegenheid (knotwilgen, hoogstamboomgaarden, schuurtjes) en verminderd voedselaanbod als gevolg van intensivering van agrarisch grondgebruik. Sinds pakweg 2000 is landelijk echter sprake van een stabiele populatie, met regionaal zelfs een bescheiden groei. De populatie in 2018-2020 wordt geschat op 8.000-9.500 broedparen.

Meer weten?

- Algemene soortinformatie: boerennatuurwijzer.nl/doelsoorten/steenuil/
- Website over de steenuil: www.steenuil.nl/stone-info met onder andere een maatregelencatalogus.